

φόν Μπρούζ - έφέντης. Ήταν Γερμανός, όπως και πολλοί άλλοι αξιοματιζοί, που είχαν τότε σπουδαίες θέσεις στον Τουρισμό στρατό.

Γκαυλοισιμένος ο έποικίος χαρτίστος τόν στρατηγό και διευθύνθηκε προς τόν βόρεια, όπου βρισκόταν η περιβολαρχία τού φόν Μπρούζ. Μόλις τόν παρονόισαν σ' αυτόν, τού είπε χωρίς περιστροφές :

— Κύριε, θα ήθελα να κανονίσω ένα μικρό ζήτημα μαζί σας. Πρώτα να πειρ μάς υποθέσετεσ έντελός προσοπλαής. Άκούστε : Τά στρατεύματα σας θα καταλάβουν αύριο τόν Δελιέρο, τόν όποιο μεταβάλλετε σ' έξιπλα... Ύλαχης σ' αυτό τόν χωριό μία μικρή πλατεία... Θέλετε να σας προμείνω αύριο τόν πρωί έτσι μαζί με δύο φίλους σας;... — Μά — απάντησε ο φόν Μπρούζ — για ποιά λόγο;... Δέν σας ξέρω...

— Δέν προόζει, απάντησε ο έποικίος, θα γνωριστούμε... Έξω να σας ζήτηση έξηγήσεις...

— Καλά, τόν διέταξε ο Γερμανός αξιοματιζός. Μου τά έξηγήστε αυτά αύριο... Δέν έξω καιρό άπόψε...

Ός έξ θαύματος, ένó όμα τόν σπίτι τού Δελιέρο δέν ήσαν πειρά λιπό ένας σορός έφελιστον, ή κατοικία τού κ. Πελλίου είχε γλυτώσει από τήν καταστροφή. Ήτοιχισμένος κάποιος, γιατί ο πόλεμος άποιαχρόνιστα τώρα άπ' τόν χωριό τού, ο πρώην διευθυντής τού Μουσείου έκλεισε συμφωνία τή νύχτα με τόν κ. ντε Λανζλόατ.

Άκούσ' ο έποικίος άγύρασε τόν άγάλια, πήγε και βρήκε, μεταξύ τόν Γάλλων αξιοματιζών οι όποιοι ήσαν πολεμήσει κατά τόν Τούρκων, δύο μάτρες, οι όποιοι θα τού χρησιμοποιαν στή μονομαχία τού με τόν Γερμανό. Ό ένας άπ' αυτούς ήταν ο Τισσεράν.

Στίς όπό τόν πρωί, βρισκότονταν κ' οι τρεις στή πλατεία τού χωριού. Τήν ίδια στιγμή έφτασε και ο φόν Μπρούζ, συνοδευόμενος από δύο αξιοματιζούς.

Άμέσος ο έποικίος διευθύνθηκε προς αυτόν και τού έξηγήσε τους λόγους για τούς όποιους τόν είχε προαλαξεί σ' μονομαχία, λέγοντάς τού ότι μία όβιδα τής περιβολαρχίας τόν είχε συντρίψει τόν μικρό δάχτυλο τής Άφροδίτης τού Πραξιτέλως.

Συγχρόνος έδειχσε στόν άντιπαλο βρισκότονταν ο ένας άπέναντι στόν άλλο όλο όλο τόν όποιο, μία και ο άλλος είχε περάσει πειρά, είχε βγάλει άπ' τόν πόνο.

Άμα τόν άκούσε, ο Γερμανός άγύρασε να γελά έιρωνικά.

— Χά! Χά! Έκανε. Γ' αυτό μ' έφέρατε εδώ; Πάμε, φίλοι μου...

Μά τόν γέλιο τού κόπρισε άξιωμα, γιατί ο έποικίος τού κατάφερε ένα δυνατό άσπωμα.

Ο φόν Μπρούζ, μανόμενος άπ' τήν όργή τού, φώναξε :

— Νά τόν ταυχεσίονο;... Μά οι μάτρες τού, δύο Τούρκων αξιοματιζού, τόν καθήσυχασαν και τόν έπεισαν ότι μόνο με μονομαχία θα έλθετο έντιμο ή διαφορά.

Σέ λίγο οι δύο άντιπαλο βρισκότονταν ο ένας άπέναντι στόν άλλο. Ή μονομαχία εδβάσταξε έλαχιστά. Έπειτ' από ένα λεπτό, χτυπήμενος στή καρδιά από τόν σπαθί τού έποικίωτος, ο φόν Μπρούζ σωματίστηκε κάτω, πλάι στό άγάλια.

Ο κ. ντε Λανζλόατ, άκού έδωσε τή μισή περίστον περιουσία τού στόν κ. Πελλίο, μετέφερε τήν Άφροδίτη τού Πραξιτέλως στό γυίο τού, στό όποιο άλλάξε όνομα και τόν εδβάτισε « R. CHAIGNEAU »

ΙΣΤΟΡΙΟΥΛΕΣ

Ο ΔΡΑΚΟΣ ΚΑΙ Η ΝΥΦΗ

Μία φορά γινόταν ένας γάμος κ' οι συμπεθέροι κήνησαν άπ' τόν σπίτι τού γαμπρού να πάνε να πάρουνε τή νύφη, που καθόταν στό γευτονικό χωριό.

Στόν πηγαμιό δέν τούς έτιχε κανένα εμπόδιο στό δρόμο, αλλά, όταν γυρίζαν, παρουσιάστηκε μπροστά τούς ένας κοιτός και φοβερός στήν όψη Λάκος, που κράτησε τόν συμπεθεριό ίσαμε μισή ώρα μέσα σέ μία ροσιματιά, μήν άφινόντάς τούς να περάσουν.

Όλοι τότε τόν γυμάνε μπρός σ' αυτό τόν άναπάντεχο συναπάντημα και μονάχα ή νύφη έβρινε άτάραχη. Άκού λοιπόν συλλογιστήσε κάμποσο, βγήκε άπομοσιστακά μπροστά στό θηριο και τού είπε :

Έγώ 'μαι τ'ς άστραπής παιδι,
της βρονταριάς άγγόνι,
έγώ 'μαι ο άστραπόβλος,
βροντάω και μουμπουνίζω.
Κάποια φορά σάν άστραφα
σαράντα δράκους έκαπα,
κ' ένας κοτσός άπέμεινε.
Μήν είν' ή άφεντιά σου; ...

— Έγώ είμαι, άποκρίθηκε ο Δράκος.
— Παγαμείστε, σύντροφοι, ν' άστραφίνο να τόν κάμω!... φώναξε τότε ή νύφη με όργη.
— Άιντε... περάστε και σήστε στό καιό!... τούς είπε κατατρομαγμένους ο Δράκος, και τούβαλε άμέσως στά πόδια...

Κι' έτσι, από τήν έξυπνάδα τής νύφης, γλύτωσαν όλοι οι συμπεθέροι.

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ ΠΕΝΘΗ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΕΛΛΕΡΕΝ

Ένας από τούς πιο συμπαιθερί ποιητάς μας, ο Ήπειρώτης Γεώργιος Χατζής, ο γνωστός με τόν ψευδώνυμο Πελλερέν, άπέθανε πρό όλίγων ήμερών.

Ο Γεώργιος Χατζής γεννήθηκε στά Ίωάννινα. Στήν πατρίδα τού έξέδιδε συνεχώς από εικοσιπενταετίας τήν έφημερίδα «Ήπειρος». Έκτός αυτού ο Χατζής, κατά τήν έποχή τού Έλληνοτουρκικού πολέμου, είχε άναμνηθή ενεργότατα στόν άπελευθερωτικό άγώνα, γι' αυτό και συνελήφθη από τίς Τουρκικές στρατιωτικές άρχές Ίωαννίνων και καταδικάσθη σέ θάνατο. Άλλά, τήν τελευταία στιγμή, ένó είχε δοθή ή διαταγή τής θανατικής τού έντελέστατος, διάφοροι ισχυροί φίλοι τού παρόνθσαν να έπιτύχουν τή άνασότη ή άπομάσησ κ' έτσι τόν έσωσαν από βέβαιο θάνατο. Ύστερ' από λίγον καιρό τά Έλληνικά στρατεύματα έξιπαιαν νικήφρα στά άπελευθερωμένα Γιάννινα.

Ο Χατζής ήσχολείτο τόν πάντων με τή φιλολογία, στήν όποια διεπρεψε μεταξύ τόν συμπαιρωτόν τού. Έξέδωσε κατά σειράν τίς ποιητικές συλλογές «Λαυτιλίδια», «Ρίμες», «Μέλι και Φαρούα» και «Παράστιαι», έγραψε τά δράματα «Καταρομαίον Περδέρσας», «Κίση» και «Αίλινα Άράς», και έδημοσίωσε για τή ιστορία τής πόλεως τού μια όλοια μελέτη, «Τό Μυστικό τού Κάστρου». Επίσης έδημοσίωσε ταπεινά στήν έφημερίδα τόν όλοια χρονολογίαματα και άξιολόγησε μεταφράσεις Ίταλικών τραγουδιών τού Πεταρραχί και τού Στεκέρη, ή όποίες δυστυχώς δέν συμπειεληθήθησαν σέ κανέναν τόμο. Πάντως ο Πελλερέν εργάστηκε με όλη τήν ένσυνείδησία, τόσο για τά τοτικά ζήτηματα τής ιδιαίτερης τού πατρίδος, όσο και για τήν ποίση, στήν όποια, άν δέν άνευδιέθη μεταξύ τόν πρώτων, δέν έβρινε όμοιο και μεταξύ τόν τελευταίων.

Άδημοσίωσε καιτέφω μερικά από τά τραγουδια τού άλημονήμου Ήπειρώτου ποιητού :

ΑΝΘΡΩΠΟΣ

Μοιάζει γυαλί ο άνθρωπος ή σίδερο σκληρό;
Φτωχή καρδιά μου ανθρώπινη, τι μοιάζει άπ' (τα δύο;

Φορές-φορές, μου φαίνεται, θα σπάσης σάν γυαλί,
κ' από πέτρα κάποτε βαστάεις πού πολύ.

Με στέναγμα οργίσεισ πού κάποια σκίψι φέρει,
πονείς και μ' ένα χτύπημα φύλλων έξέρω άνθος,
άπώνα χρομα, λίγο φως πού χάνει ένα άστέρη,
πόση φωτιά και απαρημοί μου κάνουνε τόν νοδ!

Κι' όμως σέ βρισκουν θάνατοι, βάσανα, καταφρόνια

και τά βαστάς και σέρνεισ στόν κόσμο ζωντανή,
κ' έγώ ρουτό καθώς περην άπάνω μας τά χρόνια;
—Τι τάχα μοιάζει, ο καρδιά; Με σίδερο ή γυαλί;

ΑΔΩΣ

Σάν όλα άπόψε ήρεμη μία λύνη τά θαυραίνε,
σαν μία γιοπορωατινή χλωμάδα σ' όλα άπλόθη
και σ' όλα άργά περιπατεί ή σ' άκίρι πός τόν νοιώθει
σαν έν' άλαφροστέναγμα πού μέσ' άπ' όλα βγαίνει...

Θάλασσα μέσα μου οι καύμοι! Παλλοί και περασμένοι,
κ' οι χρεανοί κ' οι τορνοί, μέσα μου χίλιο πόθοι,
ότι ως τώρα άγάπησα κ' ότι πειρά ένεκορώθη,
στό δειλι άπόψε τόν χλωμο, άχ! πόσο με πικραίνει!

Ω δάκρυα πού δέν στάζετε άπ' τά μάτια μου ποτέ
και βογγάτα πού άνθρώπινη πνυχή δέν είχε άκούσει
τό θρήνο σας, κ' όσες έστίς κρυφές νοσταλγικές

Άγάπες μου, δέν έχετε τραγουδή άκόμα κροστει,
άπόψε πού μία ήρεμη, μία λύνη όλα βγαίνει,
ώς τώρα όσο δέν έμλαγα άπόψε δάκρυ άς γένη...

SPLEEN

Μήν είνε πού χλωμάσανε και πέφτουνε τά φύλλα,
μήν είνε πού συννέφρισε και βρέχει ο ούρανος,
ή νάσαι πού έχοχ' άγριοσ χειμώνας και σκληρός
κ' όσην ηρηλά ο ούρανος έχεις και σ' μουριλά;

Ω σκωθροπή μου κ' άφωνα καρδιά μου, άπόψε, μίλο,
ποιάς μουσικής κατάβληψς σέ πνίγει ο πικραμός;
Κι' άν τάχα χηνοώρισε, γιατί τόσος καύμος
άν τού χειμώνα έγγιζεις φύλλα, κ' πρώτ' άνατριχίλα;

Γιατί πονείς; Σάν κίτρινα φύλλα, κ' έγώ κ' έσύ,
έφημερο πού ζήσαμε τ' ώραό καλοκαίρι
τί στο χειμώνα πάχεχται άνίσως — ποιός τόν ξέρει! —

Δέν δώμε κ' άλλην άνοιξη, καρδιά φτωγή, φτωγή;
Τούτο σέ σιάζει, — άς μήν τόν

(λές — όμως έγώ τόν ξέρω
κ' άντάμα σου, αδελφούλα μου
(—καρδιά μου!—)υποφέρω...